

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računata se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se, blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Socijalni papež“.

Lepo vrsto let je, kar je papež Leon XIII. zavzel glede socijalnega vprašanja stališče, vsled katerega ga je klerikalizem proglasil za nekakega socijalnega papeža. Leon XIII. je sicer svoje socijalno-reformatorično stališče precizoval z veliko previdnostjo, a vender tako, da so se njegove besede dale izrabljati v tem smislu, kakor so to storile klerikalne stranke.

Nastalo je takoimenovano krščansko-socijalno gibanje. Mej delavskimi sloji je to gibanje doseglo precejšen uspeh, dasi ni obrodilo tistega sadu, kakor se je pričakovalo. V prvi vrsti se je s tem cerkvenim socijalizmom hotelo industrijalno delavstvo odvrniti od socijalne demokracije, v katerem oziru pa so doseženi uspehi uprav minimalni. Industrijalno delavstvo se ni odvrnilo od rudeče zastave in ni stopilo pod rumeno zastavo, dočim so se drugi delavski sloji največ vsled pomanjkanja zavednosti, omike in organizacije radi postavili pod duhovniško vodstvo, ki je ljudem obetalo zlate gradove.

Mi nismo nikdar verjeli, da bi v katoliški cerkvi moglo nastati redno socijalno mišljenje. Cerkev je organizovana na načelih, ki so direktno nasprotje vsacega socializma, ter je strogo kapitalističnega značaja in s tisočermi vezmi navezana na veliki kapitalizem. Kdo more tudi verjeti, da bi bili tisti ljudje socialisti, ki iz najrevnejšega ljudstva izprešajo silna bogastva, ki nabirajo milijone in milijone, in ne vedno poštenim potom!

Pokazalo se je tudi kaj hitro, da je katoliški socializem vse, samo ne socializem. Najprej v Belgiji. Ko so se tam krščanski socialisti pod vodstvom duhovnika Dačnsa postavili na res socijalno stališče, prišli so takoj v navskrižje s cerkvijo in začele so nanje leteti najhujše strele. Tam seveda, kjer je delavstvo še tako malo izobraženo, da ne zna varovati svojih koristi ter ne sprevideva, kako je voditelji slepijo, tam seveda je mogoče, da zakliče

kak dr. Šusteršič: Nas loči samo vera od socialnih demokratov.

Toda ravno sedaj se je pokazalo, da ni res, kar je trdil dr. Šusteršič v »Katoliškem domu«. Sam papež Leon XIII. »socijalni papež«, je udaril dr. Šusteršiča po zobeh in ga postavil na laž. Ko so te dni kardinali čestitali papežu za Božič, je imel Leon XIII. ogovor, v katerem je bridko tožil, da se Petrova skala hudo maje in v katerem je pozivljaj na neizprosni boj proti socialistom, ki hočejo prevreči sedanji družabni red.

Razložek je očividni. Papežev socializem je nekaka limonada, ki se po besedah razlikuje od starega cerkvenega zdravila za socialne bolezni, katerega zdravila recept se glasi: »moli in delaj«. Na premembo družabnega reda ni papež nikdar mislil, to pričajo sedanje njegove besede, s katerimi je poslal cerkev v boj za sedanji družabni red.

To se pač ne strinja z dr. Šusteršičevo izjavo, da loči klerikalce od socijalnih demokratov samo vera, s čimur je rečeno, da glede družabnega reda mej njimi ni razločka. No, dr. Šusteršič se s svojo izjavo pač ni hotel izneveriti protisocijalnemu stališču kat. cerkve, nego le hotel varati v klerikalnem taboru stoječe delavstvo, da bi še dalje mislilo, da hočejo klerikalci res predrugačiti družabni red. In to je v toliko oprostljivo, ker klerikalizem sploh nič družega ni, kakor — prevara.

Katera zveza je boljša?

»Soča« je pod tem naslovom priobčila članek g. A. Gabrščka glede taktičnega postopanja naprednih poslancev v goriških deželnih zborih. V tem članku čitamo naslednje:

V deželnem zboru je 11 Italijanov in 10 Slovencev. Tudi takrat, ko so vsi Slovenci jedini, se mora v deželnem zboru dogovoriti z Lahji postopati, ali pa ni zborovanja. Tudi Lahji ne morejo ničesar skleniti brez — Slovencev. Saj pri nas do-

slej še nismo imeli sesije, da ni bilo vse delovanje le rezultat ... dogovorov, kompromisov. Slovenci in Lahji torej se morajo v gotovih mejah vezati, morajo med seboj paktirati.

Odkar imamo razkol, je paktiral z njimi — Gregorčič, ali bolje: on se je leta 1900. popolnoma podvrgel volji Pajerjevi. — Zborovanje deželnega zbora goriškega se je torej vršilo že dve leti po dogovoru, sklenjenem med Pajerjem in Gregorčičem. Slovencev ne v korist in čast!

Quod licet Jovi non licet bovi! Kajpada! Klerikalni Gregorčič in njegove ovce so se smeli vezati z laškimi liberalci, so peljali narod pod sramotnimi pogoji pod kavdinski jarem, — liberalni in napredni Slovenci pa bi so morali bati liberalnih Lahov kakor hudič križa: nobene zveze z njimi, le z loparjem in s kolcem po njih, a v istem času bi se Gregorčič ne bal njihovega liberalstva, bi lepo z njimi koval načrte — proti naprednjakom. Jaz pa pravim: česar se dr. Gregorčič ne boji, se naprednjakom tudi ni treba bati; ako se on ne omaže z zvezo z liberalnimi Lahji, se naprednjaki tudi ne, toliko manj, ker svobodnomiselnejši življi različnih narodov se najdejo lahko pri skupnem delu na različnih poljih, kjer je s klerikalci le boj, boj od vseh strani, torej od slovenske prav tako kakor od laške. — Jaz pravim torej: Pravo in naravneje sporazumljenje je mogoče le med liberalnimi Lahji in naprednjaki, zveza slovenskih klerikalcev in liberalnih Lahov pa je nenaravna in kovarska z očitno tendenco: škodovati naprednemu gibanju v naši deželi. — Ako torej neka zveza med Lahji in Slovenci mora biti, — ako je bila in bi bila dalje še mogoča zveza slovenskih klerikalcev z Lahji, vprašam: čemu bi ne bilo mogoče nekako sporazumljenje slovenskih naprednjakov z laškimi poslanci? Kak zločin bi to bil? Kje stoji zapisano, da moramo prav mi naprednjaki, ki nismo še na po-

vršju, izbojevati boj proti mogočni vladi proti laškemu liberalcem in klerikalcem, proti slovenskim klerikalcem in sovražni nam hijerarhiji? Odkod moči za boj na vse vetrove?! — In ako je mogoče z liberalnimi Lahji častneje sporazumljenje nego je bila Gregorčičeva kapitulacija, čemu bi se ga branili?! Končujem! Po mojem mnenju je slovenskih naprednjakov celo dolžnost v interesu naroda in svojega programa, da oni iščejo sporazumljenja z laškimi poslanci. Sporazumljenje z Gregorčič-Klavžarjevo žlindro je skoro nemogoče, a če bi se v tem oziru kaj storilo, bi bilo vedno le naši stranki v škodo. Naša parola je izdana in se glasi: šah klerikalizmu! Ta hijena je internacionalna, zato je tudi tako močna, zato mora tudi boj proti njej zblizati in zvezati svobodnomiselne sloje brez razlike vere in narodnosti. V tem pogledu se popolnoma strinjam s »Slovenskim Narodom«. Proč s polovičarstvom! Ali bomo ostajali sredi pota? Rubikon smo že davno prestopili, torej pogumno dalje, dalje za osvoboje naroda in vsega človeštva iz črne teme in njenega tiranstva.

V Ljubljani, 27. decembra.

Sprava.

»Politik« piše: Sedaj je tudi Koerber spoznal, da avstrijska državna cesta ne pelje preko gospodarskega zakonodajstva in da se tako ne doseže narodno sporazumljenje, nego da so narodnostni konflikti tista zavira, katero treba odstraniti, predno je mogoče po državni cesti korakati dalje. Kaj je spreobrnilo Koerberja, ne vemo, morda uboga le višjo voljo, a gotovo je, da si hoče ustvariti šanse iz januarja l. 1900, katere je toli lahkosrčno izpustil iz rok. Iz gošče velike gospodarske politike mora Koerber sedaj kreniti na pot narodnostne politike. Vsekakor ima resen namen, pridobiti Čehe in Nemce za pravno pogajanja, da dobi vsaj direktivo za pravno akcijo. Čehi tej akciji kot miroljuben narod ne stoji nesimpatično nasproti. Gre se samo za obliko, da doseže

LISTEK.

Čini Mullah-Nasr-Eddina.

(Armenske narodne burke.)

Mullah Nasr Eddin je bil Islamec in po poklicu turški duhovnik. Pripoveduje se, da je živel v 14. stoletju in še dandanes kažejo tam nekje v mali Aziji njegov grob. Resnica je, da je Nasr Eddin popularna figura v literaturi jutrovih dežel. Orientalce ljubi njegove burke. Njegova oseba reprezentira orijentalcu vse one karikature, katere zastopajo v naših humorističnih listih: »sitne tašče«, »blazirani lajtenant«, »bahajoči se bankir«, »razstreseni profesor«, »lažnjivi lovec«. Mullah je vzen: neumen, zviti, pošten, goljufiv, prijazen, surov, a vender zanimiv kakor »Lažnjivi kljukec« ali slovenski »Pavliha«.

Tu naj sledi par primerov Mullahovih budalašč in in dovtipov:

1.

Mullah Nasr Eddin je imel poset. Posetila ga je njegova hčerka ter mu tožila svojega moža.

»Zaušnico mi je dal na levo lice, in ti trpiš, da svojo hčer tako žali?« mu je rekla.

»On je razžalil mojo hčer,« odgovoril je Mullah, »jaz pa razžalim njegovo ženo,« in priložil ji je zaušnico na desno lice.

2.

Mullah je hotel nekega dne zajahati konja, ali utaknil je mesto levo desno nogo v stremen.

»Mullah, kaj vendar delaš, zajahal si konja ravno narobe.«

»Jaz sem ga že prav zajahal, le klusa stoji narobe,« je odgovoril Mullah.

3.

Mullah je hotel preskočiti mal potok. A napel je premalo svoje moči, skočil prekratko ter padel v vodo.

»O moja mladost, moja mladost, kje si?« je vzdihnil ter pogledal oprezno naokolu. Ko je pa zapazil, da ni nikogar blizu, je še dostavil: »Sicer pa tudi v svoji mladosti nisem bil dosti prida.«

4.

Mullah je izgubil nekega dne svojega osla. Dolgo, dolgo ga je iskal, a vse zaman. Zato je v svoji jezi prisegel, da proda osla za en dinar.

Kmalu nato pa ga je našel. Sedaj se je kesal, da je tako prisegel, a prelomiti prisego se je vendar bal. Kmalu je našel izgovor. Navezal je svojega mačka in

osla skupno na vrh, šel na trg in zaklical:

»Prisegel sem, prodati osla za en dinar; maček velja sto dinarjev in prodam le obadva skupaj.«

5.

Mullah je moral pridigovati, a ni imel do tega posla nikakega veselja.

»Veste li, kaj vam bodem povedal?« je vprašal vernike.

»Ne,« odgovore mu.

»No, ako ne veste tega, kaj vam naj torej povem!«

Nekoč je vprašal zopet:

»Veste li, kaj vam imam povedati?«

»Da,« je bil odgovor.

»Dobro, potem mi ni treba še enkrat praviti.«

In v tretje je stavil Mullah zopet enako vprašanje. Tu mu je pa odgovorilo polovico obiskovalcev mošeje »da«, druga polovica pa »ne«.

»Dobro, tisti, ki že vedo, naj povedo drugim,« je odgovoril Mullah in odšel.

6.

Mullah je šel nekoč ponoči na vrt, ter zagledal moža, ki je stal pod nekim drevesom. »Gotovo je tati,« si je mislil Mullah, stekel v hišo, vzel puško ter ustrelil na moža. Ta se pa ni ganil. Mullah se je torej približal čudoviti stvari in

videl, da je bil samo njegov plašč, katerega je njegova žena razobesila.

»Slava in hvala ti, Allah, da nisem bil jaz v plašču, kajti sedaj bi bil mrtev,« je mislil Mullah.

7.

Mullah je rabil denar. Vzel je star lonec, razbil ga v prah, stresel v vrečo in šel na trg.

»Mišji strup!« je klical »imeniten mišji strup!«

Neki trgovec z žitom mu je odkupil polovico vreče, Mullah pa jo je pobrisal domov. To ni ugajalo kupcu, tekkel je zato za njim, ga dohitel in vprašal:

»Povej mi, kako se rabi ta mišji strup?«

»O popolnoma navadno,« odgovoril je Mullah; »ti primeš miš ali podgano in ji mašiš toliko časa strup v gobec, da pogine.«

»Tepec!« odgovoril je trgovec, »ako imam že enkrat žival, potem jo lahko sam ubijem.«

»Tem bolje zate, tako si prihraniš svoj strup,« je dejal nato Mullah.

8.

Mullah je padel nekega dne v veliko gnojnico. Poskušal je zaman, izvleči se. Končno se je spomnil ter je sebe pri lastnih laseh ven potegnili. (Konec prih.)

Koerber svoj namen. Treba je, da se Čehi in Nemci porazgovore, in da vlada deluje, kar se zgodi s konferencami. Tudi glede gradiva teh konferenc je treba jasnosti. Bajne kaže Koerber potegniti iz češko-nemškega vprašanja le notranji češki uradni jezik in omejitev okrajev. Treba pa bode upoštevati tudi moravske razmere. Ali Vsenemci proglašujejo vsaka pogajanja s Čehi za narodno izdajstvo, nemška narodna stranka je hladna in se udeleži konferenc brez dobre volje, nemški naprednjaki pa še vedno strašijo z nemškim binkoštnim programom in z nemškim državnim jezikom, brez katerega sprave sploh nočejo. Treba le še, da se začno upirati ustavoverni veleposestniki, in — odpoved Nemcev je tu. Treba bo torej Koerberju še mnogo prigravarjanja in energije, da spametuje Nemce. Ali če tudi priredi pravna pogajanja, ali bodo imela kaj uspeha? Zdi se, da store Nemci vse, da prisilijo Čeha, da vsak uspeh sprave onemogočijo in da zvalé potem krivdo na Slovane. Toda Čehi malenkostij ne bodo zahtevali s silo, nego bodo vztrajali pri glavnih svojih postulatih. »Politik« meni torej, naj pridobi Koerber najprej češke Nemce za pošteno spravo, potem bodo imela pogajanja smisel in uspeh.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži imajo že par let slabe božične praznike. Vedno so ob tem času tepeni, tako tudi letos. Lord Kitchener je sporočil kar dva poraza. Sprednje čete kolone, katero je vodil polkovnik Damant, so naskočili Buri pri Tafelkopu v Oranju. Bajne je bilo 800 Burov, ki so pregnali Angleže s hribov ter začeli na bežeče streljati s topovi. Polkovnik Damant in njegovi ljudje so se skušali skriti in so se branili, dokler niso bili pobiti in ranjeni vsi. Tudi polkovnik je bil težko ranjen. Kitchener števila ubitih in ranjenecv ni naznanil, a gotovo je veliko. Sodi se, da je bil poveljnik Burov Dewet, ki je tudi 18. t. m. pri Landbergu z 800 Buri zgrabil generala Dartuella in imel z njim več ur trajajoč boj brez vspeha. Tudi v Transvaalu so doživeli Angleži nov poraz. General Spens poroča: 200 mož pešcev na konjih, ki so preiskovali, t. j. plenili in ropali v malih oddelkih po farmah v okraju Beginderlyu, je naskočilo bajne 300 Burov in 40 domačinov ter jih skoraj docela pobilo, predno je mogel dospeti Spens na pomoč. Ta dva velika poraza Angležev dokazujeta, da so Buri še vedno agresivni da napadajo velike oddelke z vspehom ter da se sistem s takozvanim blokhišami ni obnesel. O kapitulaciji Burov torej še ni govora. Med Angleži se epidemije strašno širijo.

Vojna v Južni Ameriki.

Chile in Argentinja se resno pripravljata na vojno. Diplomati skušajo še z raznimi predlogi in pogajanjmi začetek vojne zavleči, a samo tako dolgo, da se vojski in ladijevja docela pripravijo za boj. Republika Chile, »Prusca del America del Sud«, Prusija južne Amerike, kakor se imenuje po svojih zmagah, katere je dosegla l. 1879 in 1880 nad Perujem in Bolivijo, hoče svoje ozemlje razširiti na stroške Argentinije, s katero je že od leta 1881 v neprestanem sporu radi meje. Prepričan je zlasti radi planote takozvane »Puna de Atacana«, ki je malo manjša kot Šlezija in Galicija skupaj, pusto in peščeno ozemlje, a bogato raznih rud. Radi tega kosa zemlje bi se bila vnela vojna že l. 1898 in l. 1900, a obe republiki sta bili na suhem in na morju še premalo pripravljene, zato se je zavlekla. Sedaj pa je vojna bajne neizogibna ter se bo vršila na črti med glavnim mestom chilenskimi, Santiagom, in glavnim mestom argentinskim, Buenos-Ayresom. Vojna pa se bo vršila tudi na morju ter imata obe republiki dovolj modernega ladijevja. Ker so zapletene v ta razpor tudi sosednje republike, je možno, da zadobi vojna večji obseg.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. decembra.

— **Deželni zbor.** Na dnevnem redu I. seje deželnega zbora kranjskega, ki bo dne 30. decembra t. l. ob 11. uri dopoludne, so naslednje točke: 1. Otvorjenje deželnega zbora. 2. Obljuba novo-

izvoljenih deželnih poslancev. 3. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 4. Volitev dveh rediteljev. 5. Volitev dveh verifikatorjev. 6. Priloga 14. Poročilo deželnega odbora glede začasnega pobiranja deželnih priklad leta 1902. 7. Priloga 15. Poročilo deželnega odbora o novih splošnih volitvah za deželni zbor vojvodine Kranjske. 8. Volitev deželnega odbora.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** je vložilo potom »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev« peticijo na naučno ministrstvo: »Učiteljsko društvo za sezanski šolski okraj; na državni zbor pa: »Tolminsko učiteljsko društvo« in »Učiteljsko društvo za goriški okraj«. Tudi društvo »Zvezda« na Dunaju je po predlogu predsednika g. Pukla in utemeljevanja g. med. Mavr. Rusa sprejelo resolucijo za vseučilišče.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** ste poslali peticiji potom mestnega magistrata občini: Stražišče pri Kranju in Podvinci pri Ptujju. Na drž. zbor pa krajni šolski svet v Sostrem.

— **Shod naših Slomškarjev.** Naši krščansko misleči — pa samo misleči — učitelji in učiteljice, ali po domače Slomškarji bodo priredili dne 29. zvečer in 30. t. m. dopoludne predstavo v ljubljanskem bankerotnem »Katoliškem domu«. Na to predstavo bobnajo po vseh duhovskih glasilih in milo vabijo na mnogobrojni poset: Pridite vsi Slomškarji, pridite vsa naša ženska kohorta, pridite vsi kaplani-konsumarji, fajmoštri in tehanti, prihitite med nas v mnogobrojnem številu tudi oni učitelji, ki nočete biti farovski »štifelpucarji« in nosilci cerkvene »sivne« in mi vzorni Slomškarji in Slomškarice vas spreobrnemo z vzglednim krščanskim vedenjem in z Demostenovo zgovornostjo. Ne motite se! Pri nas je treba samo misliti krščansko, vse drugo nam je odpušeno. Zato pridite, pomnožite na videz naše vrste! Nur hereinspaziert! Tako lepo prosijo z besedo in pismom naši krščansko misleči. In kaj šele naš vspeh? Saj mora vendar mikati vsakogar, da izve, kako so se trudili v potu svojega obraza naši dobri prijatelji dr. Žitnik et comp. s predarelskim deželnim glavarjem Rhomborgom na čelu za blaginjo ljudskega učiteljstva. Kaj pa bo za vas, krščansko misleče? Gospica Stupica vam hoče razložiti, kako se morate kretati po farovških kuhinjah, kako stopicati po senčnatih stezicah mimo divnega Strmolja tja gor v tiho zatišje. — Čujte! Pojavil se je nov pedagog v fari Ant. Koblarja, v fari onega gospoda, ki nas je učil nekdanj, kako mora dolgoušec obrniti nesramne klerikalce. V sedanjem duhu in prepričanju Koblarjevem — Koblar je imel po razmerah kraja in časa že mnogo prepričan — izgojeni pedagog nas bo učil voditi (?) branje. Risum...! Dokler nas bo poučeval ta pedagog v tem predmetu, se moramo vrniti k metodi zlogovanja. G. Julče je pa tako ponižen, da niti ne objavi, o čem bo modroval. Dober pedagog! Vzбудiti hoče temvečjo pozornost in vsestransko zanimanje za svojo osebo. Predaval bo menda o tem, s kako mirno in lahko vestjo smemo učitelji prepustiti častitim gg., da nam izbirajo naše ženske. Pa ni še dosti! Obeta se nam, da nastopi v predstavi velik reformatov v mišljenju — samo mišljenje — dunajskega ljudskega učiteljstva, monstrem 20. stoletja na ljudskošolskem polju, velik ljubljenec (?) dunajskega učiteljstva, kremenit značaj — v naših vrstah so itak sami značaji — Nemeč Moser. Gostovati hoče v »Katoliškem domu« in potrditi vse omahljivce v krščanski — hinavščini. Sklep: Vsem se potreše na pregrešno glavo v znak krščanski ponižnosti in mišljenja — žlindra. To je program. Kaj pa udeležba? To vemo že naprej: 8—14 kranjskih, dvojica primorskih in štajerskih učiteljev — ta kepica še ne bode kmalu plaz, g. Grča — mnogo postaranih učiteljic, še več bojevite duhovščine, nekaj ljubljanskega krščansko mislečega — že zopet — delavstva, pravi katolik dr. Šusteršič in drugovi in neizogibni — Štefek. In to naj bo učiteljski shod? Ofelija, pojdi...!

— **Klavžarjev mandat.** V kmet-
skih občinah tolminskih je bil izvoljen poleg dra. Gregorčiča tudi klerikalni kandidat A. Klavžar deželnim poslancem, dasi je bil javno obdolžen goljušije in poverjenja in je sodišče začelo proti njemu predpreiskavo. Vsi slovenski napredni

krogi na Goriškem so soglasno mnenja, da A. Klavžar ne more ostati deželni poslanec, da mož ne spada v deželni zbor na častno mesto ljudskega zastopnika. Tega mnenja je pa tudi laška stranka in vse kaže, da bo Klavžarjeva izvolitev razveljavljena, kar bo pač sramoteni škandal za klerikalno stranko, pa tudi za vse goriške Slovence.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** V nedeljo, dne 29. t. m. bode dve predstavi: popoldne ob znižanih cenah Aleševčeva veseloigra »Nemški ne znajo« in Hauptmannova drama »Hanice pot v nebesa«, zvečer repriza Vilharjeve opere »Smiljana«. Na novo leto, dne 1. jan. bo samo ena predstava in sicer Jurčič-Govékarjeva narodna igra s petjem »Deseti brat«. Drama študirá Davisovo veseloigro »Katakomba«, opera pa Verdijevo »Traviatto« in Donizettijevo »Favortinjo«.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj, na praznik sv. Štefana, smo imeli dve predstavi. Po vseh nemških gledališčih, da, v celi Evropi, slavé ta mesec Nestroya. Zato se je tudi v slovenskem gledališču priredila včeraj predstava »Lumpacija Vaga bunda« nekako v proslavo stoletnice Nestroyeve. Igralo se je v obče dobro, žal, da se je marsikaj izpustilo, da marsikaj dovtip ni prišel do popolne veljave, — tudi vlog nekateri boljši igralci niso znali. Mnogobrojno občinstvo pa se je pri vsem tem smejalo in se izvrstno zabavalo ob zvokih meščanske godbe, katero je prav živahno aklamiralo. — Želel bi dostojnega Nestroyevega večera. Prepričan sem, da bi gledališče ne bilo prazno. — Zvečer pa so igrali pred razprodano hišo šestnajstič Govékar-Jurčičeve »Rokovnjače«, ki so nam to, kar Hrvatom »Graničari«. Naj reče kdo, kar hoče — posebne literarne vrednosti Govékar sam ne priznava »Rokovnjačem« — s tolikim uspehom in tolikokrat se do zdaj še nobena slovenska igra ni igrala v tako kratkem času. Bil je zopet večer Blaža Mozola, ki je zopet slavil v osebi g. Verovška svoj triumf. Po originalnem Blažu Mozolu pa je igri osigurana za vedno lepa bodočnost; odlikovali so se tudi g. Deyl, gdč. Ruckova, g. Danilo in g. Danilova. Radi božičnice v »Mestnem domu« je mogla meščanska godba sodelovati le v dveh dejanjih. Gledališče je bilo popoldne in zlasti zvečer nabito polno. Občinstvo se je zabavalo izborno. — la —

— **Učiteljski večer** priredi nočjo ljubljansko učiteljsko društvo na čast zborovalcem slovenskega učiteljskega društva v mali dvorani »Narodnega doma« z godbo, petjem in šaljivo pošto. Začetek ob 8. uri zvečer, vstop prost. Vabljeni so vsi prijatelji naprednega učiteljstva.

— **Poljudno znanstveno predavanje »Slov. Matice«, zdravniškega društva in društva »Pravnik«,** bode v nedeljo dne 29. t. m. dopoludne ob pol 11. uri v veliki dvorani »Mestnega doma«. Gospod c. kr. profesor Ivan Vrhovec bode nadaljeval svoje predavanje »Spomini na pokopališča ljubljanska in prva naprava pokopališča pri sv. Krištofu«.

— **Božičnica,** katero je priredilo »Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem« v nedeljo ob 5. uri popoldne v areni »Narodnega doma«, je uspela jako lepo. Dvorana je bila polna gostov in členov društva z otroci. Navzoče je pozdravil ob otvoritvi slavnosti načelnik društva, g. Planinc. V svojem nagovoru je v kratkem pojasnil namen društva in namen prireditve to božičnice. Društvo podpira tiskarje in njih svoje v potrebi. O Božiču podari vsako leto nekaj daril sirotam umrlih členov in s to božičnico napravilo je po sklepu svojega občnega zbora še posebno veselje otrokom tiskarjev in navzočih gostov sploh. Zaključuje svoj nagovor zahvali se predsednik v ime društva podpornikom društva in gostom ter slavnemu pevskemu društvu »Ljubljana« za prijazno sodelovanje. Tombola, opremljena z dobitki, katere so darovali prijatelji društva in društveniki, napravila je mnogo veselja. Pravo veselje pa je bilo za otroke božično drevesce. Prižgavši svečice povabil je odbor otroke, naj pridejo po darila. Vrstili so se po dva in dva in kar trepetali so, da bi prej ko prej

prišli na vrsto. Obdarovani so bili vsi navzoči otroci s slaščicami in sadjem, sirote pa tudi z običajnim božičnim darilom. Pevsko društvo »Ljubljana« zapelo je izborno več pesmij, katere je navzoče občinstvo jako burno odobravalo. Šele po 9. uri na večer so se vračali mali obdarjenci v družbi svojcev prav zgovorni domov.

— **Občni zbor pevskega društva »Ljubljana«** vršil se je v nedeljo v društvenih prostorih v »Narodnem domu« ter bil vrlo dobro obiskan. V pretečenem letu je imelo društvo 23 sej, 1 izlet v Trst k blagoslovljenju zastave pevskega društva »Kolo«; pri svojih in drugih prireditvah je zbor 10krat nastopil. Društvo ima dva častna, 5 ustanovnih, 153 podpornih in 67 izvršujočih članov. Umrli so pa 1 podporni (g. notar Gogola) in 3 izvršujoči člani, ter jim je društvo z žalostinkami skazalo zadnjo čast. Prometa je bilo 2302 kron 17 vin. in je bilo 130 K društvu podarjenih. Razgovarjalo se je o mnogih za društvo potrebnih stvareh, posebno pa o desetletnici, katere se ima drugo leto vršiti in katera naj bi bila vredna sovrstnica pred petimi leti se vršecemu blagoslovljenju društvene zastave, potem o mogočem izletu v Zagreb, spojenim s koncertom. Povdarjali so se dobri odnosi z drugimi društvi in korporacijami, ter se izrekla zaslužena zahvala vsem listom, ki so rade volje prinašali društvena poročila, osobito ljubljanskim listom: »Slovenski Narod«, »Slovenec« in »Laibacher Ztg.« Voljeni so bili gg.: Radivoj Korene, predsednikom, I. Gotthardt, podpredsednikom; v odbor, ki se je sledeče osnoval: Maks Armič, tajnikom; Fran Kobal, blagajnikom; Lovro Puš, arhivarjem; Ludvig Jaklič, Anton Vovko, Fran Feldstein, Rudolf Juvan, Milivoj Ostojič, Viktor Megjeral. Revizorjem pa gg.: Fric Novak in Rudolf Rotter.

— **Občinske volitve v Šiški.** Piše se nam: Meseca junija so bile pri nas občinske volitve. Nekateri občani so se radi teh volitev pritožili na glavarstvo. Minolo je že pol leta, a še vedno nimamo ne rešitve na to pritožbo, ne župana. Če se le dotični akt ni izgubil!

— **Novice iz Planine.** Piše se nam: Veliko rečij bi Vam imel, gospod urednik, povedati iz najklerikalnejšega gnezda na Notranjskem, toda ker Vem, da Vam primanjkuje že itak prostora, naštejem Vam le par slučajev, ki pa popolnoma označujejo tipe naših farovških in njihovo delovanje v »korist in prosveto« Planincev. Zanimalo Vas bo mogoče, da so tudi pri nas gospod dali s prižnice oznaniti, da se bo to in to nedeljo (mislim da na Sv. dan) pobiralo v muto za »prepotrebne in velevažne« škofove zavode in sicer od osebe po 2 kr. Gospod Povše, ali se ne pravi to, dajati plačilna povelja?! Ako župnik oznani: »pobiralo se bode po 2 kr. od osebe« ali ni to nova bira? Kateri kmet se bo upal temu protiviti? Namesto, da bi se letos naš kmet, kateremu so uime meseca septembra pokončale seno, otavo, krompir in druga živila, gmotno podpiral, ko ni niti toliko pridelal, kar bo doma potreboval, in bo moral živež, mesto prodajati kupovati, se mu nalaga nova bira, novi škofovi davki. Ali morda niso to davki?! Možato se je odrezal po maši neki kmet rekoč: »Kaj bo, kaj bo; vedno novi davki. Še cesarskih ne morem plačati, zdaj jih pa še farji zahtevajo.« Gospodje ali vas nič ne skrbi, kaj govorijo ovčice o svojih pastirjih? Le tako naprej in pri prihodnjih volitvah se bo pokazalo, kakšen sad bo obrodilo Vaše pastirstvo. Tudi Planincem se je jelo svitati. To se kaže dan na dan. V dokaz navedem sledeči slučaj: Pred kakimi 20 leti bila je planinska gmajna razdeljena. O tej razdelitvi se govore sedaj čudne reči. Govori se o raznih sleparijah in nerednostih. Če je ta govornica utemeljena, seveda ne vemo. Ljudje tako govore. Pravijo namreč, da se niso dale kmetom tiste parcele, katerih srečke so vlekli, ampak druge slabejše rekoč: »Veseli bodite, da ste še to dobili«. In kdo je bil takratni župan? Takrat je bil za župana v Planini, tudi letos po previdnosti božji in župnikovem priporočilu izvoljeni, po svoji zaspanosti znani in čez vse klerikalni župan, oče Kovšča. Nekateri posestniki so se letos

pritožili vsled te čudne razdelitve na deželni odbor. Deželni odbor se je obrnil na župana, naj ga v celi stvari informuje in sicer v osmih dneh. Župan je pa tisti odlok, ki ga je dobil že osmega decembra vrgel ad acta in še sedaj molči. Ko so ga vprašali, če je kaj prišlo iz Ljubljane radi »gmajne« se je moral udati in povedati. Pristavil pa je: »Bodem že poročal na dežel. odbor, saj je še čas, ker imajo gospodje sedaj praznike. Vprašamo Vas pa, g. Kovšča, kdo bo kriv, ako bode kaj zamujenega? Vi sami! Kdo bo pa trpel škodo vsled tega? Vi gotovo ne. Toda vedite, da kmetje si bodo znali drugače pomagati! Res je, da se nimajo vsled tega na nikogar obrniti; mari na kravarja Drobniča, ki zna le mešetariti in se pridušati, ali na svetopisemskega »dohtorja« Kreka? Sedaj še le vidijo naši zapeljani kmetje, kako bi jim bilo treba razumnega poslanca. In po pravici se sliši tu in tam: »Ne bo mi več far volivnega listka popisoval«. Toda za danes dovolj, imam pa še mnogo pripravljenega, kar te gospode gotovo ne veseli, da svet zve, kako in kaj se dela po klerikalnem sistemu v klerikalni Planini. Na svidenje. Že veste kdo.

— **Vse nemško.** Piše se nam: Že 16 let teče železnica iz Št. Petra na Krasu v Reko, a kakor o početku, tako so še danes — razun malih izjem — vsi napisi nemški in jednako tudi tiskovine. Tako na primer ne najdeš v Št. Petru na »verandii« niti jednega napisa v slovenskem jeziku, vsi se leskečejo v blaženi nemščini. Pa se čudimo, da se nam tuji posmehujejo! Ker so ravno v Št. Petru napisali stari in zamazani, upamo, da bode gosp. načelnik, katerega poznamo za vrlega narodnjaka, vse potrebno ukrenil, da se na postaji napravijo dvojezični novi napisi. Na Kilovčah, odnosno na postaji Trnovo-Bistrica, imamo že vse napise v obeh jezikih; to gre v prvi vrsti za sluzga načelniku trnovske postaje, gosp. Lavriču. Na trdih čičjih tleh stoji postaje: Šapjane-Jurdani-Opatija, Matulje, žal, pri vseh nadvladuje zopet nemščina. O slovenskem ali hrvatskem napisu tu ni govora. Tužna nam majka! Čez 16 dobrih let je pač čas, da bi se občinski zastopi obrnili na vodstvo južne železnice in energično zahtevali, da se ta škandalozni nedostatek odpravi. Sosebno na postaji Opatija-Matulje doseči se more dvojezične napise. Opatija vendar leži v hrvatskem Primorju — a svoje narodne zahteve v posmeh tujcem — tepta po blatu. Vplivne osebe naj bi se za to resno zavzele, gosp. postajni načelnik jim bode, kolikor ga poznamo, gotovo v vsakem oziru rad pomagal. Tako bomo vsaj na zidovih in tablah imeli napise v svojem jeziku!

— **Iz Postojine** se nam piše: Lep večer je priredilo učiteljstvo logaškega in postojinskega okraja dne 22. t. m. v čast svojemu c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku g. Ivanu Thumi. Le-ta je namreč kot tak obhajal tedaj svojo petindvajsetletnico. Četrtoletja je gotovo v vsaki službi že prav imenitna doba, a da je bil naš slavljencec imenovan že petkrat c. kr. okrajnim šolskim nadzornikom, je nekaj posebnega v Avstriji. Udeležilo se je te slavnosti učiteljstvo iz obeh okrajev v obilnem številu. Pripomogli pa so k temu zelo domači tržani, tako da je bil vsak prostorček v novem hotelu pri »Ribniku« zaseden. Med gosti je bilo opaziti skorej vse uradništvo, tudi c. kr. okrajnega glavarja. Postojinski salonski orkester je skrbel za zabavo, po odhodu istega sta dokaj smeha provzročila gg. Šibenik in Pleničar s svojim šaljivim nastopom. Orkester je sviral krasno najprej novo »Thuma-koračnico«, ki jo je g. kapelnik nalašč zložil slavljencu v čast. Gospici Juvančičeva in Bisailova pa ste očarali s svojim preljubkim petjem vse navzoče. Vrsto napatnic je otvoril voditelj postojinske šole g. Fettich, slaveč g. slavljence kot učitelja, nadzornika in prijatelja. Napivali so nadalje še gg.: Benedek, Vigele in Skala. Če še omenimo, da so šele v pozni uri pričeli odhajati prvi gostje, a drugi smo ostali do jutra »dobrega volja«, tedaj sem pač povedal, kako lep namen so imeli prireditelji tega večera.

— **Iz Selc** se nam piše: Ker se je zabavni večer odložil zaradi velike nesreče, ki je zadela selško dolino po zadnji povodnji minulega meseca, se bode

taisti nepreklicno vršil v nedeljo dne 29. t. m. točno ob petih popoldne v prostorih g. Frana Šlibarja z naslednjim sporedom: Petje, tombola, srečkanje in prosta zabava. Slovensko bralno društvo v Selcih je izmed najstarejših in vzlic hudemu pritisku od gotove strani jako čvrsto napreduje. Knjižnica sama šteje do 500 najrazličnejših leposlovnih knjig in časopisov. Slovensko bralno društvo se prav toplo priporoča vsem prijateljem in znancem ter jih vabi k najmnogobrojnejši udeležbi na ta zabavni večer, katerega priredi v zvezi s tukajšnjim gasilnim društvom.

— **Iz zvonika je padel** v Dvorjahu pri Cerkljah dne 25. t. m. pri zvonjenju večernic 18letni I. Mertelj ter je vsled težkih poškodb na glavi obležal mrtev na mestu. Mertelju se je med pritkavanjem odtrgal jermen, s katerim je privezan kembelj v zvon in Mertelj se je vsled tega opotekel in padel skozi line na tla.

— **Vojaško veteransko društvo za konjiški okraj** obhajalo bode dne 1. svečana petindvajsetletnico svojega obstanka. Pri ti priliki priredi sijajen ples v veliki dvorani gosp. Oskarja Urbana.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem** ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 29. decembra t. l., ob 5. uri zvečer po običajnem vspredu v Šentakovej gostilni. Isti dan ob 6. uri zvečer zboruje tudi »narodna čitalnica na Vranskem«.

— **Št. Pavel pri Preboldu.** Bralno društvo bode imelo svoj redni občni zbor dne 29. t. m. ob 3. uri popoldan v dvorani gosp. Frana Vodenika z običajnim vzporedom. Vsi udi, kakor tudi prijatelji društva, kateri želijo pristopiti, se uljudno vabijo k mnogobrojni udeležbi. Odbor.

— **Odsek plesnega kluba „Merkur“** prijazno opozarja vabljene gospice in gospode na četrti plesni večer jutri, v soboto v običajni uri in prosi obestranske mnogobrojne udeležbe.

— **Veliko razglednico Ljubljane v barvotisku** je izdal v lastni založbi g. fotografa D. Rovšek. Slika kaže Ljubljano od vshodne strani ter se vidi na nji klavnica, Vodmat, bolnica, nova domobranska vojašnica, grad, ljubljansko polje in skoraj vse krasne planine s Triglavom. Ta razglednica je najlepši barvotisk ter je prava slika. Dobiva se pri vseh trgovcih s papirjem po 30 h. Gotovo najde mnogo odjemalcev, saj je jako okusna.

— **Od kavarnе „Evropa“** je pot proti justični palači jako slaba. Cesta je o slabem vremenu silno blatna, vrh tega pa stoji tam vozovi, tako da je prehod prav težaven. V interesu občinstva bi bilo nujno želeči, da se napravi tamkaj prehod čez cesto.

— **Iz ljubosumnosti** je napadel v noči od 24. na 25. t. m. Franc Galjot, hlapec v Metelkovih ulicah št. 6 svojega sohlapca Jakoba Bartolna. Poškodoval ga je na glavi.

— **Tepež v Kolodvorskih ulicah.** V noči od torka na sredo sta se sprla in stepla v Kolodvorskih ulicah dva pekovska pomočnika. Policija je oba prijel. Pri enem je našla nože, žlice, vilice in servijete, kar je bil vzel »za hec« nekemu gostilničarju.

— **V cerkvi sta se stepla.** Dne 24. t. m. sta se pri polnočnicah v sv. Petra cerkvi stepla Jakob Bobnar in Martin Jerančič, oba hlapca iz Smartnega pri Savi. Zato sta pa za Božič kašo pihala.

— **Aretovanje.** Mestna policija je aretovala tata Alojzija Boriška iz Spodnjega Mamolja v litijskem okraju, ki je v terek popoldne na Starem trgu ukradel pri nekem kramarju hlače. Borišek je nevaren tat in se tudi sedaj zasleduje zaradi več tatvin.

— **Pred kazino** sta se danes ponoči sprla in stepla dva navdušena Nemca. Eden se je pobiral po tleh.

— **Morilec svoje žene Frančič,** je bil v ponedeljek iz Amerike pripeljan v Ljubljano, odkoder so ga poslali v Rudolfovo. Kakor je znano, je bil Frančič ušel iz zapora pri okrožnem sodišču v Rudolfovem in pobegnil v Ameriko.

— **Z rešilnim vozom** je bil prepeljan v deželno bolnico kleparski pomočnik Anton Kregar, stanujoč v Hradeckega vasi št. 31. Vdaril je z desno roko po šipi na oknu in se hudo obrezal.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Jurčičevega trga skozi Židovske ulice in čez Dvorni in Kongresni trg do Uršulinske cerkve je izgubila neka dama zlato brožo. — Na Miklošičevi cesti je izgubila služkinja M. P. srebrno uro.

— **Testenine** niso produkt, ki bi interesiral le gotove kroge, zanje interesira se vsakdo, kdor si želi kaj boljšega na mizo. Z veseljem opazujemo, da preseza naša domača tvrdka Žnidaršič & Valenčič, s svojimi izdelki vse druge in da dobiva prostovoljna laskava priznanje iz vseh krogov. Serija teh, katere priobčuje v našem listu je dokaz, da ni to navadna reklama, temveč da je izvanreden pridobitek na polju danes tako tekmujoče industrije. Imenovana tvrdka pomnožuje svoje izdelovanje od meseca do meseca, ker se ji naročila vedno množe. Z izdelki imenovane tvrdke pa ni pomagano le konsummentom, pomagano je temveč tudi trgovcem samim, kajti vsak trgovec, kateri vpelje v svoji trgovini njene testenine, zadobi v kratkem času obilo odjemalcev. Tako nam je na pr. povedano, da so se nekateri trgovci iz Kranjskega izrekli skrajno nezaupljivo proti testeninam, ker so dejali, da v njih to blago ne gre; ko so pa vendar poskusili, sprevideli so, da je vsak odjemalec, katerega so prvokrat k poskušnji pripravili, ostal njihov tajen konsument. Mi pa moramo nad lepim napredkom svoje posebno veselje izraziti. Opozarjamo na današnji inserat: »Priznanje iz kroga velesp. domačega ženstva.«

— **Kitajski rop.** »Kölnische Zeitung« poročajo, da so v Rim pripeljali velike zaboje kitajskih knjig. Laški tolmač Vigna del Ferro je izbral iz pekingške knjižnice najdragocenejša dela ter ravnokar vrstil v knjižnici Viktorja Emanuela. Mej kitajskimi knjigami so osobito dragoceni Konfucijevi spisi, zemljepisni spis, obsegajoči 100 zvezkov, zgodovina dinastije Mingu in Hanu in dr. — Tako so se razdelili narodi s kitajskim ropom. Nemci so vzeli tope, zvezdarske pristroje in kitajske glave, Francozi so se polastili dragih kožuhovin, Lahi pa so se zadovoljili s knjigami. Le Avstrijci, pravi neki hudomušnež, so si odnesli iz Kitajske zmagoslavne lovore in slavo!!

— **Potovanje okrog sveta.** Leta 1898. je odpotovalo iz Livorna 7 oseb okrog sveta in od sedmih so dospeli trije pred par dnevi v London. Eden je ostal v Rivieri, drugi je padel v neki prepad na Hrvatskem, tretji je umrl na pljučnici v Črni gori in četrtega so ustrelili roparji. Potovali so po Rusiji, Nemčiji, Franciji, Švici in Belgiji ter so sedaj na Angleškem, od koder pojejo v Ameriko.

— **Tatvina.** Na Dunaju je vdrl te dni ponoči tat in odnesel dragih kamnov za 12.000 K, denarnico s 50.000 K in več zlatnine z biseri za 100.000 K ter izginil brez sledu.

— **Glasba vse spravi.** Glasbeni kritik dunajskega lista piše: Na Dunaju igra in poje Nemcem češki kvartet in Nemci mu ploskajo; v Parizu ugaja Wagnerjeva glasba, v Berlinu pa Saint-Saënsove skladbe in tako se zdi, kakor bi glasba bila zlati most, ki spravi narode, koje je razednila politika.

— **Požar v predoru.** Iz Liverpoola javljajo, da je nastal v predoru električne železnice požar; goretí so začeli s krezetom napojeni železniški pragovi; predor je bil kmalu sličen razžarjeni peči. In prav v tem kritičnem času se je pripeljal v predor vlak, napolnjen s potovalci, ter se je unel. Zgorelo je 6 oseb in dva prazna vlaka, ki sta stala v predoru na tiru. Tudi tir je popolnoma uničen.

— **Železniška nesreča pri Padebornu.** V petek ponoči je padel pod vlak konj. Vlak se je ustavil, takrat pa je pridrdral osebni vlak in se zaletel v tovorni vlak. Več vagonov je bilo razbitih ter so začeli goretí. Ljudje so gasili z vodo iz stroja in s snegom, a zaman. Hoteli so rešiti ljudi iz gorečih in razbitih vagonov, a sekir ni bilo. 21 oseb je bilo težko ranjenih, 12 oseb je bilo ubitih in deloma sežganih. Dvanajst oseb pogrešajo. Vlaka sta po zamudi dveh ur zopet peljala dalje.

— **Pretep na pokopališču.** Iz Budimpešte poročajo, da so v Farkasi pokopavali kmeta Belianja. Med pogrebem je prišel tudi potepuški sin, katerega je pokojnik zavrgel, in je začel preklinjati.

Nato je zgrabil mačeho za vrat in jo vprašal, če ima ona njegov denar. Bratje so ga mirili, a potepuh je potegnil nož, suval okoli sebe in ranil težko 2 brata in nekoga pogrebca. Potepuha so zaprli.

— **Božično darilo cesarjevo.** Cesar je podaril čisti dohodek velikega dela »Die oesterreichisch ungarische Monarchie in Wort und Bild«, katero je ustanovil l. 1884 prestolonaslednik Rudolf, za ustanovitev hiše, v kateri bo konzularna akademija.

— **Kako je s pravo ljubeznijo?** V svojih refleksih pravi tako resnično vojvoda de la Roche-Toucauld: »S pristno ljubeznijo je stvar ravno taka, kakor s strašili. Ves svet govori o njih, toda videl jih ni nihče.«

— **Hudi mrz na Španskem.** Časniki poročajo, da je v celi španski državi nenavadno huda zima. V severnem delu je veliko snega. V Barceloni in Murciji je bilo zadnje nedeljo — 16° C. V Valenciji so pozeble pomerančne plantaže. V Madridu je morala prenehati z vožnjo tramvai radi snega. Na Španskem ne pomnijo enake zime.

— **Kravi je počilo srce.** Se ve, da se je to zgodilo v Kentonu v Ameriki. Posestni A. T. Stora je prodal njenega prvega telička, katerega je takoj odpeljal neusmiljeni mesar. Blizo eno uro se je oozirala krava k vratom ter žalostno bučala. Naenkrat se zgrudila mrtva na tla.

— **Kultura zamorcev** v novejšem času precej napreduje. Krozniki, skledé, kozarci, žlice, noži, svetilke, ure, dežniki, milo i. t. d. so tudi pri njih že nekaj navadnega. Tudi hrano imajo boljšo kot so jo imeli. Včasih so bili zamorci vegetarijanci, sedaj pa so povsod na javnih trgih mesarji, ki prodajajo govedino. Zlasti pa se kaže baje civilizacija zamorcev v ženski obleki. Zamorci izdajo mnogo denarja, da nakupijo svojim soprogam, hčeram in ljubimcem vedno novih živopisanih robcev. Tudi šivalne stroje imajo že zamorci.

Književnost.

— **„Planinski Vestnik“** št. 12. ima to-le vsebino: 1. Slovo Solčavskim planinam. (Pesem.) Anton Martin Slomšek, lavantinski škof. — 2. Iz mojega nahrbtnika. Spisal J. M. (Konec.) 6. Na Ortler. — 3. Planika, škodljiva rastlina. Spisal dr. S. C. — 4. Društvene vesti. 5. Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. decembra. Gališki deželni maršal grof Potocki in podpredsednik gališkega namestništva Lidl sta imenovana za tajna svetnika.

Praga 27. decembra. »Nar. Listy« poročajo, da se deželni zbor otvori jutri za važno vladno izjavo glede spravniških konferenc.

Brno 27. decembra. Tu je umrl znani zgodovinar Brandl v starosti 67 let.

Beligrad 27. decembra. Vojni minister Milković je odstopil, ker je skupščina izrekla svoje obžalovanje, da vojna uprava ne postopa nepristransko. Najbrž postane njegov naslednik kraljev adjutant Petrovič.

Sofija 27. decembra. Sobranje je odklonilo predlog zastran najetja posojila. S tem je postal položaj skrajno kritičen. Zastopniki »Banque de Paris et de Pays Bas« so že odpotovali. Ministrstvo deslej še ni podalo ostavke.

Sofija 27. decembra. Sobranje se bržčas še danes razpusti. Ministrstvo ostane na krmilu, odda pa nekaj portfeljev Stambolovcem.

Curih 27. decembra. Tu se vrši že nekaj dni tajen, dobro obiskan kongres poljskih visokošolcev.

London 27. decembra. Lord Kitchener brzojavlja iz Johannesburga, da je general Dewett dne 24. t. m. naskočil in zavzel tabor generala Tirmana pri Vielfountainu. Kitchener pravi: Bojim se, da so naše izgube jako velike.

Novi York 27. decembra. Čilensko-argentinski konflikt se najbrž izlepa poravna. Pogajanja, ki so se vršila, so imela dober uspeh.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
 izborna deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
 utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
 Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
 Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-52)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
 Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Umri so v Ljubljani:

Dne 20. decembra: Marija Vedral, učiteljova hči, 3 mes., Rimska cesta št. 5, vnetje črev. — Ana Lenarčič, ključarjeva hči, 5 mes., Črnavaša št. 24, črevesni katar.
 Dne 21. decembra: Barbara Korče, sprevednikova hči, 3 leta, Jenkove ulice št. 9, vnetje sopolnih organov. — Marija Pogačnik, delavka, 61 let, Radečkega cesta št. 11, jetika. — Matija Šajn, železn. uslužbenec, 56 let, Metelkove ulice št. 27, vnetje hrbtnice.
 Dne 23. decembra: Ludovika Legedis, mizarjeva hči, 1 leto, Ravnikarjeve ulice št. 7, vnetje sopolnih organov.
 V deželni bolnici:
 Dne 19. decembra: Matija Beričič, rudarjev sin, 10 let, vnetje možganske mreže.
 Dne 20. decembra: Ivana Pečnik, posestnikova hči, 4 leta, prisad. — Jakob Levstek, škarar, 57 let, srčna hiba.
 Dne 21. decembra: Karol Avgustin, žagar, 30 let, možganska bula.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srečni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
24.	9. zvečer	725-8	6,0	sl. jug	oblačno	1-2 mm.
25.	7. zjutraj 2. popol.	723-7 722-9	6,3 8,1	sl. jzhod sl. jzhod	oblačno dež	1-2 mm.
26.	9. zvečer 7. zjutraj 2. popol.	722-5 719-1 719-8	6,7 6,5 6,7	sr. sever sl. jzhod sl. sever	dež dež dež	14-9 mm.
27.	9. zvečer 7. zjutraj 2. popol.	722-9 725-5 728-0	4,8 1,1 1,4	sl. szahod sr. svzhod sl. svzhod	dež dež oblačno	47-7 mm.

Srednja temperatura torka, srede in četrta 65°, 7-0° in 60°, normale: -2,4°, -2,5° in -2,5°.

Dunajska borza

dne 27. decembra 1901

Skupni državni dolg v notah	98 95
Skupni državni dolg v srebru	98 90
Avstrijska zlata renta	118 75
Avstrijska kronska renta 4%	96 95
Ogrska zlata renta 4%	118 65
Ogrska kronska renta 4%	94 25
Avstro-ogrski bančne delnice	1592-1
Kreditne delnice	847 50
London vista	239 15
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117 20
80 mark	23 42
80 frankov	19 03
Italijanski bankovci	93 70
C. kr. cekini	11 30

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- A. Gruden, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
- F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.
- K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova hiša).

St. Peter na Krasu:

- A. Novak, na kolodvoru juž. železnice

Pretužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je Vesmogočnemu dopadlo našo iskreno ljubljeno soprogo, oziroma mater, hčer in sestro, gospo

Pavlo Armič roj. Plavšek
 soprogo mestnega učitelja

danes, dne 26. decembra 1901, po dobi, mučni boleznii, prevideno a sv. zakramenti, v starosti 33 let, poklicati v boljše življenje. (2811)

Pogreb predrage ranjca boče v soboto, dne 28. decembra, ob 9. uri dopoldne v Trbovljah.

Svete maše zadušnice se bodo brale v tamošnji farni cerkvi sv. Martina.

Prerano umrlo priporočamo v požno molitev in blag spomin.

V Trbovljah, 26. decembra 1901.

Leopold Armič, mestni učitelj v Ljubljani, soprog. — Evgen, Bogomil, Leopold, Mira, otroci. — Rozalija Plavšek roj. Roš, posestnica, mati. — Ludovik, Robert, Franjo, bratje. — Amalija Logar roj. Plavšek, sestra. — Franjo Logar, svak. — Marta Plavšek roj. Suher, svakinja.

Lekarno

popolno proda po jako nizki ceni
Ivan Poš
 umirovljeni zdravnik v Žužemberku.

Zaradi preselitve se daje v najem ali pa tudi v kup

hiša v Škofji Loki

v kateri se nahaja star in renomiran ključavničarski obrt, a je pripravna tudi za kak drugi obrt. (2771-4)
 Več pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Usojamo si kar najbolje priporočati
prima vina

lastnega pridelka, oberem prosimo, da naju počastite v slučaju potrebe s precej obsežnim naročilom. Ponujamo: Lisansko rdečo à 18 in 19 kr., belo à 22 in 24 kr., istrjsko rdečo à 14 in 15 kr., belo à 16 in 17 kr., šilher à 15 in 16 kr., teran à 16 in 18 kr. za liter loco Pulj v posojitnih sodčkih, ki se kar najbrže franco nazaj odpošljejo.

S spoštovanjem

Ivan in Nikolaj Žic

veletrgovina z vinom.

(2730-5) Barka: Domitila & Stefania, Pola.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Samo do sobote 28. decembra:
 Prekrasna plastična razstava

Versajl in Trianon

z njunimi čudovitimi vodometi.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (2791)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojsake do narednika 20 h.

Dijaki dobé znižane cene le takrat, kadar pridejo korporativno s svojimi gg. profesorji.

Vojteh Globočnik
 izvošček v Kranju št. 13, Gorenjsko
proda
13 raznovrstnih vozov, 9 konj in 24 konjskih oprav (komatov) itd. (2803-1)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevic, Plzen, Marijine vare, Heb, Franske vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejcevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novoga mesta in Kobovja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 38 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

C. kr.
dražbeni urad

(Dorotheum)
 (2374) — Dunaj — (18)
 I., Dorotheergasse 17

prevzema za licitacije: glasovirje, harmonije, dobro pohištvo, okrasne komade, vozove, ekipaže, premične reči iz zapuščin in preseljevanja, kakor sploh vsakovrstne predmete, izvzemši novo blago.

Zglati se vsak dan od 8.—12. ure.

Zrebanje nepreklicno
16. januarja 1902!

Srečke za ogrevalne sobe
 (Wärmestuben-Lose)
Srečka à 1 krono

Trgovski sotrudnik
 prva moč, postavne starosti, izurjen manufakturst in v vseh strokah trgovine, vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, dovršil je trgovsko šolo, ima lepo pisavo, isti službuje v jedni največjih manufakturnih trgovin kot prva moč že več let, želi v kratkem službo premeniti. Najraje sprejme mesto **potnika ali komptorista.**
 Prijazne ponudbe prosi pod **J. D. poste restante Ljubljana do 31. t. m.**

Dacar se išče!

Vstop takoj. Mesečna plača 80 kron, prosto stanovanje. Neoznjeni imajo prednost. — Vpraša se naj pri Stefanu Kožarju v Crnomlju. (2808)

Gostilno

v Žužemberku
oddam s 1. januarjem 1902 nadalje v najem.

Samke ali samci imajo prednost. Pogoji ugodni.

Ivan Jerše
 c. kr. kancelist.

Veliko izbor finih vin v butilkah

same preskušene in zajamčeno pristne kakovosti
 priporočila tvrdka

Edmund Kavčič
 trgovina delikates, v Ljubljani, Prešernove ulice. (12-259)

Ciril-* Metodov stenski-*** skladni *** koledar *****

je izšel v lični moderni obliki s podobno slovanskih blagovestnikov v barvah
 Cena izvodu K 1-10, po pošti 20 vinarjev več.
 Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri založniku
Tiskarna A. Slatnar
 v Kamniku.

Glavni dobitek
kron 40.000 vrednosti
 priporočila (2659-11)
J.C. MAYER
 v Ljubljani.

Zakaj se angleško

skladišče oblek tako močno obiskuje? Zato, ker se tam dobiva konfekcija za dame, gospode in otroke v istini za čuda nizko ceno in vselej le sveže, najmodernejše blago.

Žudi na plačilne obroke.

Oroslav Bernatovič
 vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.
 (2789-3)

Prave ruske galoše
 iz Rige z znamko zvezda
 se dobijo po nizki ceni na debelo in drobno samo pri:
Ant. Krisper-ju in Vaso Petričič-u v Ljubljani
 ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah: (2485-13)
Litija: Lebinger & Bergmann.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Bartelme, Franc Jonke.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.